

Stof genoeg

Van deze auteur verschenen eerder:

Goede gesprekken en andere misverstanden
Happen naar de hommel

Stof genoeg

Tineke van Huijstee

© 2016 Tineke van Huijstee

ISBN 978 94 631 8361 1

Leed

'Ik vind mezelf gewoon zielig,' zei ze hardop tegen haar overbuurvrouw. Daarna was het even stil.

Ze keek naar buiten door het raam en zweeg even.

De trein denderde ondertussen gewoon door.

Natuurlijk kan een trein niet stilstaan bij eenieder die zich zielig voelt. We zouden nergens meer komen.

'Hoe kan hij dat nou doen?' vroeg ze daarna aan de vrouw tegenover haar.

Ik nam maar aan dat die vrouw met haar meereisde. Het zou raar zijn, om aan een wildvreemde te gaan vragen hoe "hij" dat nou kon doen, dus ik ging er, voor het gemak, vanuit dat de andere vrouw "hem" ook kende.

Stiekem werd ik ook wel benieuwd naar wat "hij" dan gedaan zou hebben. Ze zat al een kwartier te jammeren over haar leed, maar we wisten nog steeds niet wat er aan de hand was. Ik denk dat iedereen in "onze" coupé nu wel aan de ontknoping toe was.

Ik vond, in elk geval, dat we nu bijna een beetje recht hadden om te weten wat "hij" haar had aangedaan.

Zal ik het vragen? dacht ik nog. Maar dat staat raar, dat weet ik zelf ook wel. Je bemoeit je niet met mensen die je niet kent.

Nadat we gestopt waren op het volgende perron, stapte de man die schuin tegenover me had gezeten uit.

Toen hij buiten langs het raam liep, knipoogde hij naar me. Grappig.

Grappig dat een knipoog zo veel zeggen kan.

Met een piepklein gebaartje, van een oog, kun je blijkbaar al iets uitdrukken.

Ik las in dat gebaartje dat hij de vrouw ook had horen jammeren en daar ogenschijnlijk iets van vond.

Net als ik.

Als wij samen hadden aangehoord hoe de vrouw vanavond bloemkool zou gaan eten en hij was daarna uitgestapt, dan had deze knipoog iets heel anders betekend.

In elk geval in mijn beleving.

Nadat de deuren weer gesloten waren en de trein weer langzaam optrok, zag ik dat de vrouw was gaan huilen.

Dat vond ik dan toch weer sneu.

Ik kan niet zo goed tegen tranen van anderen. En ik weet eigenlijk niet eens of dat komt omdat er aan mijn eigen tranen nooit zoveel aandacht is besteed, of dat ik gewoon vind dat tranen nergens toe leiden.

Tranen kunnen trouwens wel opluchting bieden. Maar om ze dan in een trein te plengen? Tranen kunnen ook mannen over de streep trekken. Maar dan moet het weer nergens over gaan. Over een puppy of zo, maar niet over iets belangrijks.

Als het over iets van enige importantie gaat, moet je je doel met woorden bereiken, vind ik. Niet met toneeltranen.

Maar misschien waren dit geen toneeltranen. Misschien waren ze oprecht van verdriet en kon ze het vocht niet meer binnenhouden. Nou, kom maar op dan, dacht ik nog. Want ik zat te springen om een beetje verduidelijking.

Nu wist ik niet zo goed of ik nou een zakdoekje moest gaan pakken, mijn arm om haar heen moest gaan slaan, of haar juist vermanend toe moest gaan spreken.

‘En het is nu te laat, om het weg te laten halen,’ snikte ze.

Aha. Zwanger! Iedereen schrok een beetje in onze coupé.

‘Ik heb al die tijd gehoopt dat hij voor mij zou kiezen,’ jammerde ze verder. ‘En net nu ik de zwangerschap niet meer kan afbreken, gaat hij tóch terug naar zijn vrouw.’

Ik moest het even verwerken. En haar overbuurvrouw ook.

Ze hoorde dan misschien wel bij de vrouw, maar ze begon nu toch wat ongemakkelijk heen en weer te wiebelen op de treinbank.

Misschien schaamde ze zich wel.

Misschien hoopte ze dat de vrouw zou stoppen met praten als zij geen antwoord meer gaf, want ze zei nog altijd niets.

Net op dat moment reden we een tunnel in.

Buiten is het dan donker en binnen branden de lichten.

Je ziet jezelf, en anderen, dan ineens weerkaatsen in de ramen, als waren die ramen spiegels. Ik zag glimlachende gezichten. Maar ook gezichten met “aha’s”, “tjonge-jonges” en “nee-tochs?” in de ramen om me heen.

De een had iets meer tijd nodig dan de ander, maar allemaal kwamen we tot dezelfde conclusie.

Ze was dus niet “zijn” vrouw.

Zijn vrouw was iemand anders en hij was terug naar die iemand anders. Maar zij was wel zwanger van “hem”.

Achter me schraapte iemand zijn keel en riep: ‘ahum’.

Ik begreep meteen wat hij bedoelde.

Gek eigenlijk dat een gebaartje of een geluidje zoveel zeggen kan. Een klein gebaartje als een knipoog, of een geluidje als “ahum”, en je weet meteen wat iemand bedoelt.

Toch heeft de vrouw in “onze” trein waarschijnlijk veel meer woorden, blikken, geluiden en gebaren met “hem” gedeeld. Jammer dat ze toch verbaasd, verdrietig en geschokt achterblijft.

Zou ze signalen gemist hebben? Of heeft zij ze verkeerd begrepen? Ik had een hoofd vol gedachten inmiddels en zij snoot haar neus en haalde diep adem.

Iedereen ging een klein beetje meer rechtop zitten.

Het signaal dat we allemaal verder gingen luisteren.

We vonden het raar dat ze dit in de trein zat te bespreken, maar we gingen er wel voor zitten om het te volgen.

Vanaf het moment dat de zwangere vrouw weer geluid maakte, vielen wij allemaal stil.

Voor die tijd werd er nog druk gemompeld en gegiecheld.

Er werden wat hoofden geschud en “tut-tut-tuts” gedeeld.

We werden er een beetje rumoerig van.

Tot het moment aanbrak waarop we dachten weer nieuwe informatie te gaan krijgen. Toen werd het weer stil.

We spitsten geruisloos de oren om straks verder te kunnen oordelen.

‘Zit ik dan,’ ging de zwangere dame verder. ‘Met een kind. Daar heb ik toch helemaal geen tijd voor?’

Zoiets is leuk als je met zijn tweeën bent. Dan kun je om de beurt oppassen. Nu moet ik alles alleen doen. En altijd zelf oppassen.’

Nou, dat had je veel eerder moeten doen, dacht ik.

En de mevrouw schuin tegenover me dacht dat ook. Ze keek me aan en bracht haar mondhoeken omhoog, zonder verder iets te zeggen of te doen. We begrepen elkaar meteen.

De zwangere vrouw had zelf veel beter moeten oppassen, vonden wij.

Snel keek ik naar beneden, maar ik hield de brede glimlach op mijn gezicht. Ik kneep mijn ogen een beetje dicht.

Dat maakte, dat de mevrouw schuin tegenover me haar lippen heel stijf samenkneep.

We begrepen elkaar weer en deden allebei vreselijk ons best om niet de slappe lach te krijgen.

Eigenlijk gunde ik de zwangere dame ook wel de slappe lach.

Maar ze keek of ze dat al heel lang niet meer had gehad en het voorlopig ook niet meer ging krijgen.

Jammer eigenlijk. Er groeide een kindje in haar.

Sommige vrouwen worden daar heel blij van en anderen blijkbaar niet.

Je hebt dat kindje gemaakt met iemand die je heel leuk vindt. Nog meer blijdschap.

Althans, het lijkt me dat ze hem op het knutselmoment nog heel erg leuk vond. Anders had ze toch wel beter nagedacht over allerhande overdraagbare zaken als ziektes en kinderen?

Hoewel ze vandaag keek alsof er geen onderscheid bestond tussen die twee.

‘Hoe kan hij me dat nou aandoen?’ Ze bleef het maar herhalen.

Wat zou ze daar eigenlijk mee bedoelen?

Hoe het kon dat hij haar zwanger had gemaakt?

Dat zal ze toch wel geweten hebben?

Of hoe het kon dat hij een vrouw had?

Toen ze vertelde dat hij “toch” terugging naar zijn vrouw, begreep ik al dat hij die al veel eerder had. En zij zal het vast ook wel hebben geweten.

Zou ze hem verwijten dat hij te lang gewacht heeft met de beslissing bij welke vrouw hij zou blijven?

Of heeft zij signalen gezien die aangaven dat ze het kindje kon houden? Was ze misschien in de veronderstelling dat hij nog nadacht, maar zeker zou kiezen voor haar?

Maar welke signalen zou ze daarvoor dan gezien hebben?

Jemig, wat kan zo’n vrouw veel losmaken bij anderen in de trein. In mijn hoofd gonsde het van de gedachten.

Ineens vond ik eigenlijk dat “het kindje houden” ook een akelige term is.

Je moet een kindje niet “houden”, maar “ervan houden”.

Zou het krijgen van dit kindje voor haar leuker geweest zijn als hij in scheiding zou liggen met zijn vrouw? Heeft het dan minder verzorging nodig?

Minder aandacht? Minder eten? Minder liefde?

Het feit dat je kindje geboren wordt, terwijl de vader niet aanwezig is, zegt niets over je kindje, over de verzorging die het nodig heeft, of over jouw liefde ervoor.

Tenminste, dat is mijn mening.

Zo zou ik het voelen. Denk ik. Maar ik ga waarschijnlijk niet meer zwanger worden van de man van iemand anders, dus misschien heb ik makkelijk praten.

Toch zat het me dwars dat ze er zo over dacht.

Het feit dat ze zo overstuur raakte bij het idee dat ze alleen voor het kindje moest zorgen, zei iets over haar, vond ik.

En niet over het kindje.

Ik slikte en ineens had ik medelijden met het kindje dat er nog niet was, maar ook niet meer weggehaald kon worden. Althans niet nu.

Later misschien nog.

Door Jeugdzorg of een andere instantie die zegt zich bezig te houden met het welzijn van kindjes.

Mijn hemel, wat hebben we het leven ingewikkeld gemaakt. 'Weet je,' zei de zwangere vrouw toen.

Ik spitste mijn oren en was blij weer afgeleid te worden van mijn eigen sombere gedachten.

'Ik krijg hem nog wel,' ging ze verder. 'Ik laat me niet misbruiken. Hij gaat betalen hiervoor. En veel ook!'

Ze keek boos en blij met zichzelf tegelijk.

Ik zuchtte en ik wist: niet "hij" gaat betalen hiervoor, maar het kindje.

Iemand tegenover me trok een lang gezicht, duwde haar mondhoeken naar beneden en zette grote ogen op.

Ik begreep wat ze bedoelde.

Zij had ook al medelijden met het kindje.

Fijne start, hummeltje. Je zult straks worden ingezet als een machtsmiddeltje in plaats van een gezinslidje.

'Ja, hij moet niet denken dat ik gek ben,' sneerde de zwangere dame verder over de man waar ze heel kort geleden nog zo dol op was.

De man die ze fantastisch had gevonden als hij, voor haar, bij zijn vrouw was weggegaan. Zouden ze samen dan wel van het nieuwe kindje hebben gehouden? En alleen niet?

Voor de moeder zou het straks een tijdrovertje zijn. En voor de vader een financiële last.

Zal het net zo'n geboortekaartje gaan krijgen als ik? dacht ik ineens.

Geboren, een naam en een datum. Meer niet.

Over signalen gesproken!

Toen was er ineens, keihard, een ander signaal.

Een toeter.

We schoten allemaal naar voren of werden in de rugleuning gedrukt. En er klonk een oorverdovend gepiep.

Daarna voelden we een schokje en toen stonden we in één klap stil.

Doodstil.

‘Ja hoor, we hebben weer een springer,’ riepen drie jongens geïrriteerd.

‘Kom ik weer te laat op gitaarles,’ riep één van hen.

Ik dacht en riep nog even niets. Ik moest alle signalen, die ik zojuist ontvangen had, nog even op me laten inwerken.

Een springer?

Is er dan iemand voor de trein gesprongen?

Jakkes.

Een kindje achter ons begon te huilen.

‘Mama, wat is er gebeurd?’ wilde hij van zijn moeder weten.

Zijn mama slikte. Ze pakte haar tassen op, greep het jongetje, riep ‘godverdomme’ en stond op.

Ze liep naar ons toe. Er liep een traan over haar wang.

‘Mogen we bij jullie zitten?’ vroeg ze. ‘Omdat we in een bocht staan, kunnen we daar alles zien,’ legde ze uit.

Ik kwam weer tot mijn positieven en maakte natuurlijk plaats voor haar.

Ik haalde mijn tas van de lege plek naast me en propte de tas tussen mijn rugleuning en die van de rugleuning achter me.

De nieuwe bagageruimte in de nieuwere treinen.

Ik vind het altijd jammer dat ik dan mijn bagage niet meer kan zien.

Vroeger bleef iemand altijd van andermans spullen af en lagen je spullen in beeld. Nu moet je constant overal op letten en halen ze de mogelijkheid weg om dat te doen.